

Jméno a příjmení:	Kamila Látalová
UČO:	480032
Název, kód předmětu:	Statistická analýza dat, PSY117
Vyučující:	Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D. Mgr. Hynek Cígler, Ph.D.
Datum odevzdání:	6. 5. 2019 Seminární skupina: 04

Užívání drog v adolescenci: mladický vrtoch nebo doživotní stigma?

Devadesátá léta minulého století odstartovala v České republice drogový boom. Marihuana i tvrdé drogy jako heroin, kokain či pervitin se staly populárními především mezi dospívajícími. Otázkou je, jak se tento ilegální koníček adolescentů podepíše na kvalitě jejich života v dospělosti.

Touto problematikou se u nás zabývá studie z roku 2012 odborníků v oblasti adiktologie, L. Csémy, T. Zábranského, K. Grohmannové, Z. Dvořákové, J. Brenzy a B. Janíkové, s názvem Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik.

Výzkumníci ve studii porovnávají data získaná od závislých dospívajících s daty získanými od těch samých osob s odstupem 14 let. To už jsou z adolescentů mladí dospělí. První část výzkumu proběhla v letech 1996 až 1998. Vyšetřeno bylo 180 dospívajících závislých na heroinu nebo kokainu. Jejich průměrný věk byl pouhých 17,5 roku. O 14 let později, v roce 2010 a 2011, se testování opakovalo. Z původních 180 osob se k opětovnému vyšetření dostavilo 52. Ostatní spolupráci odmítli, nebyli nalezeni na adrese trvalého bydliště nebo se přestěhovali do zahraničí. Průměrný věk testovaných byl 31 let.

A k čemu výzkumníci dospěli? Z 52 testovaných osob 13 uvedlo, že má s drogami problém i po letech, to odpovídá 25%. To znamená, že celých 75% závislých adolescentů v dospělosti drogy nebere! Za drogy byly v rámci této studie považovány heroin a jiné opiáty, kokain, pervitin i substituty podávané při léčbě závislostí. Marihuana se v tomto případě mezi drogy nepočítala.

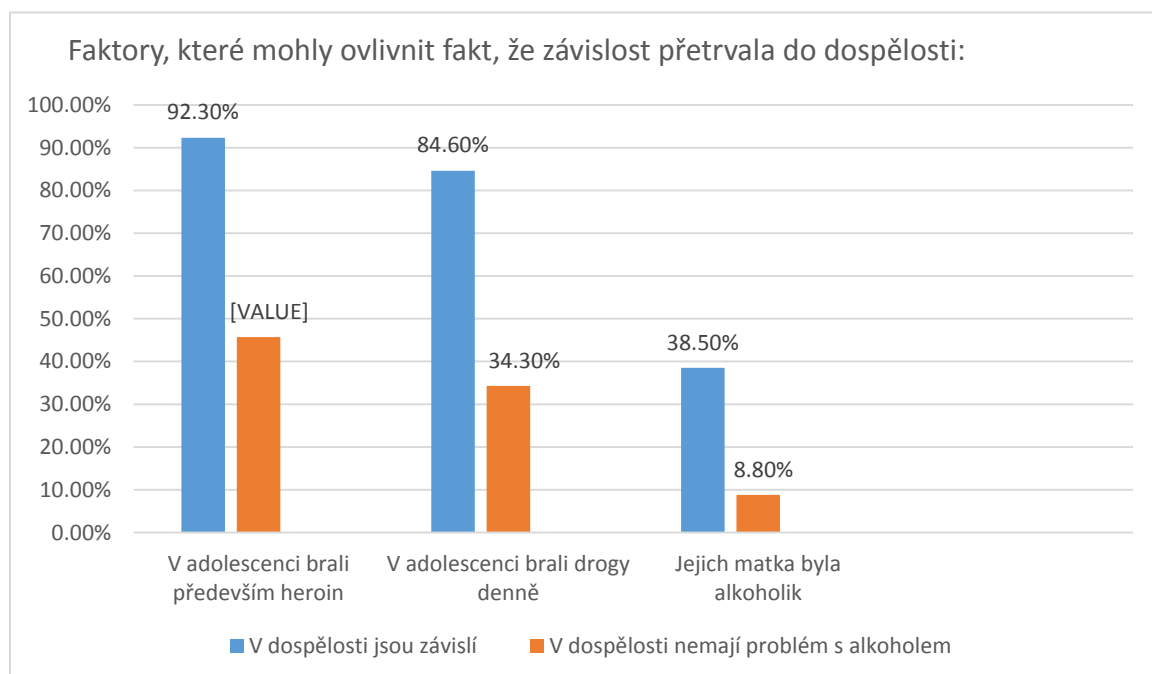
Drogová minulost se však podepsala i na dospělých, kteří už jsou „čistí“. Užívání drog v dospívání totiž výrazně ovlivňuje studijní úspěšnost. Jejich jediné dosažené vzdělání tak často bývá základní nebo vyučení. Tím pádem je pro ně mnohdy velmi těžké získat a udržet dobré zaměstnání.

Mladí dospělí, kteří se se závislostí stále potýkají, jsou na tom však v tomto ohledu ještě mnohem hůř. A mnohdy se jim nedaří ani v jiných oblastech života. Ukázalo se, že závislost na drogách úzce souvisí se špatným zdravotním i psychickým stavem člověka, s problémy s dodržováním zákona a neshodami v rodině. Sebehodnocení závislých je ve

srovnání s těmi, co už drogy neberou více kritické. Zaznamenána byla také o něco vyšší míra depresivity, neuroticismu a psychoticismu.

Oproti skupině s drogovými problémy v současnosti je skupina bez drogových problémů lépe sociálně adaptovaná. Je mezi nimi zastoupeno vyšší procento vzdělanějších osob, osob na lepších pracovních pozicích a osob žijících v manželství nebo v trvalém partnerském svazku. Není tedy nic překvapivého na tom, že spokojenost s aktuální životní situací je u osob, které drogy brát přestaly výrazně vyšší, než u závislých.

Zajímavým zjištěním této studie je mimo jiné fakt, že existují určité faktory, které nám mohou již v době adolescence naznačit, zda závislost na drogách přetrvá i do dospělosti. Z testování vyplývá, že závislost často přetrvávala u osob, které užívaly (především) heroin, dále u těch, kteří drogy brali denně a u osob, jejichž matka měla v době jejich dospívání problém s alkoholem. Nedá se z toho udělat žádné všeobecně platné pravidlo, ale pokud máte doma dítě, co si denně píchá heroin a vaše žena je alkoholik, je dobré zbystřit.

Všichni účastníci experimentu jsou z Prahy a výsledky je proto možné vztáhnout pouze na populaci lidí z velkých měst. Je velká škoda, že se výzkumníkům nepodařilo k testování po 14 letech sehnat více osob. Výsledky by pak mohly být více průkazné a lépe zobecnitelné.

Zdroje:

Csémy, L., Zábranský, T., Grohmannová, K., Dvořáková, Z., Brenza, J., & Janíková, B. (2012) Dospívající Uživatelé Heroinu a Pervitinu Po 14 letech: Analýza Psychosociálních Charakteristik. *Ceskoslovenska Psychologie*, 56(6), 505–517.